

JULIJ
1 P. Presv. kri
2 T. Obisk. D. M.
3 S. Oton
4 C. Dan neodl.-Urh
5 P. Ciril in Met.
6 S. Bogomila
7 N. 8. pobink.
8 P. Elizabeta Port.
9 T. Kilijan, muč.
10 S. Sv. Felicita
11 Č. Pij. I.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Gleso: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEVE. (NO.) 128.

CHICAGO, ILL., SREDA, 3. JULIJA — WEDNESDAY, JULY 3, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Balkan pričakuje nove dogodke - Načrt za ameriško ligo

Negotovost na Balkanu glede bodočnosti

Rusija s svojo naglico kaže, da bo najbrž nadaljevala s korakanjem. — Balkanske države se pripravljajo, a ne vedo, v kako svrhu. — Nemčija in Rusija baje še prijateljici.

Budapest, Ogrska. — Silna hitrica, s katero zasedajo ruske čete od Rumunije zadobljeno ozemlje, Besarabijo in Bukovino, daje balkanskim narodom povod, da se resno pripravljajo za dalekosežni razvoj dogodkov. V resnicu te male državice tudi mrzljivo mobilizirajo svoje čete, najbrž sploh ne vedoč, v kako svrhu, pač le zato, da bodo pripravljene, "za vsak slučaj." Enako bržkone vedo te države tudi, da jim vse njih čete ne bodo nič pomagale, ako se dogodki razvijejo tako, kakor se zdaj že s skorajšnjo gotovostjo pričakuje, da se bodo, namreč, da Rusija sploh ne bo nenehala s svojim korakanjem; vendar pripravljeni hočejo biti kljub temu.

Med temi državami je poleg Rumunije zlasti Ogrska zaskrbljena. Ako bodo namreč sovjeti nadaljevali s svojim pohodom in zasedli celo Rumunijo, potem bodo še povodi vse madžarske nade, da bi mogli še kdaj dobiti nazaj Transilvanijo (Sedmograško), kontroli nad Dardanelami.

Socijalni prevrat mora priti, pravi Anglia

London, Anglia. — V tujem krajnjem listu London Times je v ponedeljek izšel uredniški članek takega značaja, da bi se pred kakim letom dni utegnil smatrati skrajno radikalnim, ako že ne docela komunističnim. Povdinja namreč, da bo v novi Evropi, ki bo vstala po sedanji vojni, moral nastopiti tudi popolnoma novi socijalni red.

Vsak Angležu je že zdaj jasno, da po vojni ne bo več prostora za velike razlike, ki so obstajale doslej med posameznimi razredi in med posamezniki samimi, ko so na eni strani uživali vse udobje in prednosti bogati lordi in grofi, na drugi strani pa je maza ljudstva živila ponekod v globoki revščini. Upravičeno se trdi, da bo sedanji položaj po službi vojake na enaki stopnji lord in ruder in bosta najbrž morala braniti deželo ramo na ram, zapustil globok vtip na mišljence ljudstva, ki lo sam od sebe odpravil razlike.

Omenjeni list povdinja v svojem članku, da zle posledice dosedanjih velikih razrednih razlik okušajo Angleži že v tem, ko naziji s takim uspehom kažejo na angleške boate krogre, plutokrate, češ, da so ti krivi vsega gospodar-

TURČIJA SE NE DA PREGOVORITI

Ankara, Turčija. — Turčija, svoječasna zavezница Anglie in Francije, je, kakor že poročano, objavila zadnji teden, da je končnoveljavno odločena, da se drži proč od vojne. To je pa za Anglijo dokajšen udarec, kajti brez dvoma se je v precejsnji meri zanašala na to zaveznično, da ji bo v pomoč na Sredožemlju proti Italiji. Da jo pridobi zopet nazaj za svoje načrte, ji je, kakor izjavljajo tukajšnji politični krogi, ponudila kos sosednjega ozemlja, Sirije, ki je bilo doslej pod francoskim mandatom. Turčija pa, kot se trdi, je ponudbo odbila in se izrazila, da ni interesirana v nič drugega, kakor v obrambo svojega lastnega ozemlja. Anglia bo bržkone skušala zasesti Sirijo, da pride tja pred Nemci ali Italijani.

ZAGONETKA GLEDE BALBOVE SMRTI

London, Anglia. — Zadnji petek se je objavilo, da je italijanski maršal Balbo, governer italijanske kolonije Libije, postal žrtev vojne, češ, da je bil njegov aeroplanski izstreljen iz zraka. Uradna Italija je pokazala globoko potrest nad tem dogodkom in se je odredilo tridnevno žalovanje. Angleško poročilo pa napisno trdi, da je nekaj zagonetnega v smrti tega moža, in v izjavi, ki jo je podalo zunanjost ministerstvo, se naravnost namigava na to, da je postal Balbo žrtev svojih lastnih rojakov, češ, da je bilo že prej znano, da med njim in Mussolinijem ni bilo soglasja. Karkoli se je že zgodilo, pravi objava, eno dejstvo je bilo, da se bo moralna nanašati odprava teh predpravje ne samo na posameznike, marveč tudi na mednarodne odnose, namreč, da ne bo skušala imeti kaka dežela več, kot katera druga.

Pač velik preobrat bo to za ultrakonservativno Anglijo.

NEDRŽAVLJANOM SE ZA-SIGURAVA VARNOST

Washington, D. C. — Potrebne priprave, da bo omogočeno v čim krajšem času registrirati nedržavljane, živeče v Zed. državah, in vzeti njih prstne odtiske, kakor je določeno po novem zakonu, bodo, kakor so se izrazile vladne osebnosti, v kratkem gotove. Predsednik Roosevelt je ta zakon, ki ga je prej kongres odobril, podpisal zadnjo soboto ter ga s tem uveljavil. Pri tem je predsednik podal izjavo, da namen zakona ni, da bi se na podlagi njega preganjali tujezemci, marveč bo bolj v zaščito njim samim tistimi, ki bi skušali deželi škodovati.

Obvaruje pred morebitnimi tujezemskimi prevratniki. Ti so obrazovali, ki so deželi zvesti, ne bodo niti najmanje nadlegovani, je dejal predsednik, marveč bodo uživali popolno protekcijo, dočim se bo naspretno najstrožje postopalo s takimi, ki bi skušali deželi škodovati.

Priprave za varnost ameriške celine

Kuba sestavila načrt za tesno sodelovanje vseh ameriških republik, ki ga bo predložila na konferenci. — Napoveduje, da bodo Zed. države spomladis še v vojno.

KRIŽEM SVETA

London, Anglia. — Izporočila državnega zakladništva, ki je bilo objavljeno zadnjo nedeljo, se je izračunalo, da stane vojna Veliko Britanijo vsako minuto vec kakor 3000 funtov, ali nad \$12,500.

Berlin, Nemčija. — Hitler je zadnjo nedeljo obiskal francosko utrijetno linijo, Maginotovo črto, ki so jo zgradili Francozi s stroški pol milijarde dolarjev, da bi njih dežela, bila za njio varna pred napadi Nemčije. Hitler si je ogledal razne važnejše utrude.

Čungking, Kitajska. — Iz uradnih krovov se trdi, da je Kitajska odločena, nadaljevati z vojno kljub temu, da ne bo več dobivala od zunajzalog skozi francosko Indo-Kitajsko. Kakor pravijo, je dežela dovolj preskrbljena s potrebenčinami za eno celo leto.

POŠTNA ZVEZA Z JUGOSLAVIJO

Chicago, Ill. — Vsled homatij v Evropi je poštna zveza tudi z Jugoslavijo zelo otežkočena. Paketov za Jugoslavijo pošta sploh ne sprejema. Navadna pisemska pošta gre redno, kolikor je pač mogoče v sedanjih razmerah. Pač pa začne ta teden obravnavati med Ameriko in Portugalsko parniška zveza, po katere se bo prevažala tudi pošta v Evropo. Kdor hoče poslati pismo po tej progi, ki je pač najkrajša, naj napiše na "Via Portugal."

Oglas v "Amer. Slovencu" imajo vedno uspeh!

Pred napadom na Gibraltar

Naziji namigavajo, da bodo v kratkem zavzeli angleško trdnjava Gibraltar. — Italija bo pri tem pomagala aktivno, Španija pasivno.

Berlin, Nemčija. — Raznici, ki navadno izražajo mnenje vlade, namigavajo na to, da se bo pred splošnim napadom na Anglijo izvršil napad na angleško trdnjava ob Sredožemlju, na Gibraltar. Obenem se trdi, da bo po izgubi te trdnjave Anglia sama se znatno bolj oslabljena, kajti potem bo v resnicu, izjemo Portugalske, celo evropsko obrezje, od skrajnega severa do Afrike, v nemških rakah.

Kot se napoveduje, se bo ta napad na Gibraltar izvršil s skupnimi silami obeh fašističnih zaveznic, Nemčije in Italije, in sicer iz zraka, z morja in s suhega. Dočim bi bil napad sam predvsem delo Nem-

Iz Jugoslavije

Važna izjava predsednika ministerskega sveta kraljevine Jugoslavije Dragiša Cvetkovića o politiki neutralnosti in prijateljskih odnosa v Nemčiji. — Smrtna kosa in drugo iz domovine.

Izjava vladnega predsednika o prijateljskih odnosa v Nemčiji

Beograd, 22. junija. — (JK). — Predsednik minister sveta kraljevine Jugoslavije Dragiša Cvetković je danes sprejel belgrajškega dopisnika "Deutsches Nachrichten Bureau" g. dr. Waltera Gruberja ter mu podal izjavo, v kateri je poleg drugega rekel tudi tole: "Politika Kraljevine Jugoslavije ima jasne in določene cilje. Ti cilji so izraznjene obstoječe iskrene želje, da si obdrži dobre in prijateljske zveze z vsemi svojimi sodosi in da se v balkanski in podonavski Evropi dosegne v uvrsti pozitivno sodelovanje med narodi jugozahoda, brez katerega ne more biti blaginje. Tej politiki, ki je v soglasju z interesu države in razpoloženjem širokih slovenskih naroda, sledi Kraljevina Jugoslavija dosledno že več let. Ta politika je že obrodila dobre sadove v vseh pravilih. Ko je v Evropi naša vojna, je vrla, kateri imam čast predsedovati, nemudoma v duhu te svoje tradicionalne politike razglasila najstrožjo neutralnost, oziroma svojo odločnost, da udejstvi to svojo politiko neutralnosti na vseh poljih našega državnega in narodnega delovanja. Tako jasno in upravljeno je mogoče prispevati k temu, da se v tem delu evropske celine ohrani mir in da ostanejo narodi te strani Evrope izven vojnega požara. — Odnosili so se prijateljski sodelovanju in prijateljstvu Jugoslavije z Nemčijo so obstajali že veliko prej, preden je ta mogočna država postala ena naših neposrednih sosedov. Ti prijateljski odnosi so se v teku časa še bolj pogiblji, a zlasti pa so prišli do vidnega izražanja na polju gospodarskih zvez med našo deželo in Nemčijo. Na tem poslednjem polju se oboje stranski interesi izpolnjujejo in harmonizirajo ter imperativno nalagajo čim hitrejše, ožje in nadaljnje razvijanje sodelovanja, sodelovanja, ki se tudi v tem času težkih vojnih zapletljajev v polni meri obdržalo in za katerega so dani vsi pogojki, da se se nadalje obdrži, razširi in ukrapi, ker se ekonomske zgradbe naših dežel izpolnjujejo, z našimi surovinami pa poljedelskimi in živinskimi pridelki na eni strani, a z industrijskimi proizvodji na drugi. Jugoslavija lahko vedno najde v nemškem rajhu dobrega soseda, da izmenjava z njim svoje izdelke, a zlasti pa preostanek svojih agrarnih produktov." — Predsednik ministra sveta kraljevine Jugoslavije g. Dragiša Cvetković je v svojem govoru, v

Za obrambo pred zračnimi napadi

Ljubljana, 22. junija. — (JK). — Ban dravsko banovine g. dr. Marko Natlačen je izdal odredbi z navodili prebivalstvu za slučaj poskusov v obrambi kar tudi za bistvene potrebe obrambe v slučaju dejanskih napadov iz zraka. V tej odredbi poudarja in v tem pogledu obvezna celozupančna prebivalstvo Dravsko banovine, da je izkušnja poznala, kako je v takih slučajih najpotrebejša in kako dočaša najboljše sadove edinoleh hladnokrvnost.

Dijaki se uče kuhanja

Iz Zagreba poročajo, da je bil nedavno tam zaključen v gospodinjski šoli kuhanje tečaj, katerega se je udeleževalo 14 mladeničev, članov "Hrvatskega junaka." Napraviti so morali izpit in so svoje naloge izvršili prav zadovoljivo. Namen tečaja je bil, da se dijaki usposobijo za kuhanje po taboriščih.

Smrtna kosa

V Celju je umrla Doria Dečko, dijakinja starca 17 let. — V Ljubljani je umrla Vida Buzzolini, rojena Polaj, sovrga tovarnarja. — V Mariboru je umrla Terezija Pečko, soprga preglednika finančne kontrole v pokolu.

Razburljiv dogodek

V Ciglenah na Duplaku se je ipetipel razburljiv dogodek, ki je spravil dva moža v bolnico, enega pa v zapor. V poznji noči je nekdo vrgel debel kamn v vrata hiše v kateri sta spala delavca Franc Rojko in Pavel Dvoršak. Vstala sta in šla pogledat, kdo meče kamnje v hišo ter tam opazila 19 letnega Stefana Juga v družbi nepoznanega moškega. Jug je dvignil puško in ustrelil ter oba zadel. Oba sta bila ranjena in so ju morali odpeljati v bolnico, Jug pa v zapore.

S kolesa je padla

Na Gomilskem je skočila kolarijev hčerk Jožica Vincantova tako nesrečno s koleso, da se je močno pobila in je morala v bolnico v Celje.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevor po praznikih.

Izdaža in tisk:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	1.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posebna številka	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslati na uredništvo
vsi dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis ured-
ništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak, Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Svetal spomin naj ostane onim junakom, ki so pred
164 leti priborili Združenim državam svobodo in neodvis-
nost! Dal Bog, da bi ta svoboda nikoli ne izginila! Živila
Neodvisnost Združenih držav!

SPOMINI SLOVENSKE PIONIRKE

Calumet, Mich.
(Piše Marija Jerman, roj. Sedlar)

Ko sem prišla na Calumet, Mich., me je tam čakal moj sorodnik Frank Sedlar, ki mi je bil poslal vožno karto, za pot v Ameriko. Peljal me je na svoj dom, in sva stopala mimo ščeta (shaft) št. 5 od rudnika Calumet Hecla Co. Ravno ko sva stopala mimo je rudniška sirena s toliko močjo zapiskalo, da sem se vsa strešla. Moj sorodnik mi je pa rekkel: Sedaj "zvoni" poldne! Ne bo več slišala drugačnega zvona. — Ko sva prišla na njegov dom, so nas njegovi že čakali, on je pa rekkel: "eto nas!" Jaz sem bila naravnost razočarana. Stanovanje, v katerem me je peljal, ni bilo podobno hiši. Bila je le neka na pol podrtja bajta in vrata so olla s sekiro odprta, okna pa vsa zamrznjena, da ni bilo mogoče skozi videti. — Moram tukaj omeniti, da sem prišla 21. januarja, leta 1885. — Na oknih so visele nekake cunje, ki naj bi služile za okenske zavezne. Veter je pihal skozi slabe stene in kadar sem šla spat, mi je sneg čez noč zametel čevljek, katere sem zvečer dela na stolec.

Omenjeni moj sorodnik, h kateremu sem prišla, je imel pri sebi mater, dva mala bratca in dva večja, ki sta že delala v majni ter mu plačevala "bordengo". Poleg omenjenih je držal v hiši še dva druga borderja. Mati mu je torej gospodinjila. Bila je zgovorna zenska in jaz sem jo začela izpraševati, kako živijo. Najprej sem jo vprašala, če spadajo h kaki cerkvi. Rekla mi je, da gredo včasih k maši v irske cerkve, v katero spadajo tudi Nemci. Povedala mi je, da se ravno sedaj tam mujo indijanski misijonar Slovence in Janez Cebul, ki so prišli tja za kratko dobo, da bodo Slovence spovedali. Jaz sem ji omenila, da bi šla rada gospoda videti. Povedala mi je, da lahko grem že takoj drugi dan, saj je cerkev samo na drugem Streetu in da lahko sama najdem.

Drugi dan sem se res odpravila. Kmalu sem našla cerkev, ki je imela majhen zvonik. Iskala sem župnišče in ga tudi našla, četudi ni bilo poslopje niti najmanj podobno župnišču in je bolj izgledalo kot kaka drvarnica. Ko sem prišla, so me č. g. prijazno sprejeli pa mi rekli: Sedaj greva najprej v cerkev. Jaz bom maševal, ti boš pa lahko prisluševal. Ko bova to opravila,

priči k meni in se bova kaj pomenila. — Ko sva prišla v cerkev, so gospod najprej nekaj drv nasekali. Rekli so: Moram malo zakurit, da naju ne bo zeblo. — Ko so zakurili, so šli pozvoniti. Ko so zvoni, se je vsa stavba tako tresla, da sem se bala, da se bo vse skupjal sesulo na kup, cerkev in zvonik. Komaj so odzvonili, je prišel majhen fantiček, ki je potem stregel prisvojiti. — Po maši sem pa stopila v "farovz" in sem ga pokazala neko pismo, ki so mi ga p. Jožef napisali v Ljubljani, ker so mi tudi rekli, da najbrže ne bom dobila slovenskega gospoda, latinsko bojo pa le razumeli. Med drugim je bilo v pismu zapisano, da sem tudi članica III. reda in da večkrat prejemam sv. zakramente. — Ko so prečitali pisanje, so mi rekli: Tukaj so vse druge razmere. Tukaj ne boš mogla tako živeti kot si tam doma in sv. zakramentov ne boš mogla tako pogosto prejemati, kvečjemu morda enkrat na mesec, pa še to težko, ker ne bo slovenskega gospoda tu, kajti jaz bom odšel k mojim Indijancem. Ti se boš omožila, kot se vsaka, ki pride iz starega kraja. Fantje komaj čakajo, da katera pride. — Jaz sem rekla, da jih je bilo že sinoč veliko pri nas, toliko, da so bili v hiši natlačeni, kot zveplenke v skatljici. Toda, moji sorodniki so me že enemu obljubili, se preden sem prišla, ker jim je bil obljubil, da jih bo povrnil vse stroške, ki jih bodo imeli z menoj. Toda, drugi so mi pravili, da je pijanec. — Gospod so pa rekli: Vsi Kranjeci so pijanci! — Tistikrat nas niso pa imenovali Avstrije (Austrian).

Tako sem se po gospodovem nasvetu možila že takoj po veliki noči in g. Cebul, so nas poročili. Bilo je to 8. maja leta 1886. Potem so g. Cebul zopet odšli med svoje Indijance, kakor so rekli. Oni so ljubili Indijance. Ni jim ugaljalo, kakor so se obnašali Slovenci. Takrat, ko so Slovenci imeli skupno sv. obhajilo, je društvo v paradi marširalo z godbo na čelu iz svoje dvorane, katero so imeli v načemu. Tako so marširali k irski cerkvi na Rainbow Town. Bilo jih je lepo videti kajti imeli so lepe svelte regalije, velike, da so zakrile ves zgornji život, le roke so jim bile prostete. Kape so imeli take, kot takratni vojaški oficirji v Avstriji. Zastavo so imeli iz starega kraja. Nalašč so poslali društvenega predsednika Matijo Štukla v Ljubljano, da

jim je te reči preskrbel. — Tako so s temi rečmi, ki so si jih nabavili, korakali k skupnemu sv. obhajilu. — Ko se je zaslila godba, so g. Cebul stopili ven iz cerkve. Tam pri vratih je pa bilo že polno ljudi, ki so gledali, kako "Austrian's" marširajo. Ko sem videla, da so g. Cebul stopili iz cerkve, sem se primaknila k njim in ko sem jih pozdravila, so mi začeli tožiti: Ah, srce me boli, ko vidim, kako se obnašajo Kranjeci. Danes, ko gredo k sv. obhajilu, da bodo prejeli Jezusa, ki je bos in razglasil hodil med ljudmi in jim dobrate delil, gredo Kranjeci pa z godbo k njemu, kakor da nevesto peljejo. Jaz ne morem tega prenašati. Odšel bom tja, kjer me čakajo moji ponižni učenci — Indijanci. Tako so prešli g. Cebul, ki so imeli v tej zadevi prav. Saj so vsi slovenski misijonarji tedanjega časa šli v Ameriko in tega namena, da bi razsirjali katoliško vero. Ce se je takrat primerilo, da je bil kateri slovenski duhovnik nastavljen za stalno na kaki fari, je bil gotovo na fari kak druge narodnosti, kajti slovenske fare takrat še ni bilo v tistih krajih. Zato so se slovenski duhovniki v takih razmerah odbili od Slovencev.

(Dalej.)

UMETNI OGENJ V SOLDIER FIELD

Chicago, Ill.

Ameriška legija Cook okraja se zopet letos pripravlja, da slovensko proslavlja dan neodvisnosti 4. julija in sicer z velikim umetnim ognjem (fireworks display) v znanim Soldier Field v Grant Parku ob michiganskem jezeru. V program se uključene tudi razne parade, vojaški nastopi in za celih \$10.000 umetnega ognja se bo porabilo ta večer. Poleg tega bodo razne športne igre na programu. Pričakuje se, da se bo omenjene prireditve udeležijo do 100.000 ljudi. Vrata bodo odprta že ob 6 uri zvečer, dočim se bo s pravim programom pričelo ob 7 uri zvečer. Da pa se ne bodo prvi udeleženci dolgočasili, jih bodo zabavali raznimi klovni, vse do začetka programa. Prva točka programa bo nastop American Legion godbe, ki bo zaigrala "The Spirit of 1776." Druga točka so vojaške parade, pri katerih nastopi več različnih oddelkov pehotne, topništva, motorizirane pehotne in raznih drugih oddelkov. Petje državne himne "Star Spangled Banner" bo vodil direktor Wade Booth. — Po teh raznih zelo zanimivih nastopih bo med deset minutnim odmoru zapelo 80 revcev "God Bless America" pod vodstvom direktorja Kurt Adlerja. — V nadaljevanju programa se bodo izvajali štirje prizori iz cirkusa, katerim sledi ponazoritev "blitzkriegi," v katerem bodo vojaki pokazali kako bi bila Chicago zavzeta po takem napadu. V tem blitzkriegu bodo nastopili tudi 9 tonski tanki in razno drugo moderno mehani-

čno oružje, oboroženi vojaki

z nazajnimi, ki so se začeli v Montevideo Uruguay. umrla ga. Elizabeta Pahor, doma iz Opatjega selo na Krasu. Zupušča moža in enega sina. — V Cordobi je umrl Jože Hren, v starosti 42 let. Doma je bil iz Dolenje vasi pri Kočevju. Pokojni je bil eden izmed prvih jugoslovenskih naseljencev v Cordobi. Pokopan je bil na pokopališče sv. Jeronima.

Za krsto so "gihali"

Nedaleč od Virgin mosta je umrla 74 let starja Petrina Cervarjeva, mati ondotnega trgovca. Sin je seveda naročil krsto v Glini, toda ko so krsto pripeljali že skorod do doma, je ta hitel in vozniku povidal, da ni treba krste, ker je mati zopet oživelja. Mizar je hotel več vezti krste nazaj. Pa so se nazadnje pogodili, da će starla Petrina umre čez mesec dni, bo dal krsto za pokopni kupnine.

Otroci so začiali

V Hočah so otroci zanetili ogenj v drvarnici posestnika Alojzija Vernika. Drvarnica je začela goreti, od nje pa so se vneli še svinjaki in bi se ogenj še dalje širil, da ga niso pravočasno omejili. — V Orehovali vasi je zgorela mizarska delavnica Ivana Rudolfa in je škoda nad 15.000 dinarjev.

MOŠKI ZA FARMO

Iščem oženjenega moškega, ki govorja slovensko in ki zna obdelovati farmo z moderno mašinerijo, in sicer za plačo, ali za najemino. Delo stalno. Hiša moderna z vsemi udobnostmi. Vprašajte na 731 Van Buren st., Gary, Ind.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Cleveland, O. — Zadnjo soboto 29. junija sta se v cerkvi sv. Jeronima poročila Miss Mary Mervar iz Bliss Ave. in Mr. Harry Brule iz Huntmore Ave. Poroka je bila s sv. mašo.

Smrt rojakinje

Cliff Min, Pa. — Pred kratkim je tukaj umrla rojakinja Ivana Debeljak, v starosti 58 let. Doma je bila na Stari Oselici na Gorenjskem. Zapušča sina, dve hčeri in sestro.

Še en grob

Cleveland, O. — Po dolgi in mučni bolezni je tukaj umrl rojak John Kleindienst, v starosti 69 let. Doma je bil iz Brezja na Gorenjskem in je bil v Ameriki 29 let. Zapušča ženo Mary, rojeno Boloh, sedem sinov, eno hčer ter več sorodnikov.

Vesti iz Južne Amerike

Buenos Aires, Argentina. — Na operacijo se je moral podati rojak Stanko Mihelj, doma iz Brji pri Rihemberku. Operacijo je srečno prestal. — Vile rojenice so obiskale družino Fabčič ter jim podarile luštno punčko. — Po kratki bolezni je tukaj umrl John Kleindienst, v starosti 69 let. Doma je bil iz Brezja na Gorenjskem in je bil v Ameriki 29 let. Zapušča ženo Mary, rojeno Boloh, sedem sinov, eno hčer ter več sorodnikov.

Poroka v Madison, O.

Madison, O. — V tukajšnji slovenski cerkvi sta se zadnjo soboto 29. junija poročila Miss Olga Laurič, iz Unionville, O., in Mr. Ernest Debevec iz Cleveland. Porocal ju je Rev. L. Virant. — Bilo srečno!

Še dve poroki

Canonsburg, Pa. — V tukajšnji cerkvi sv. Patrika so se poročili 8. junija Mihail Dahanich z Justino Belle, hčerko dobro poznanih slovenskih staršev. — V soboto 15. junija se je poročil Joseph Cesnik, ki je tajnik društva sv. Jeronima št. 153, KSKJ z Dorethe Verček. — Novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova!

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katereh bi ne smela biti nobena slovenska družina!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovensko Radio uro od 9. do 10. ure do poldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Pozor!

Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina poteka, obnovi jo in pomagaj listu!

TARZAN IN OGENJ V THORU

(149)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je odbral D'Arnotu in Perryja, da sta šla z njim v prvi vrsti, ostali pa so z njimi. Ko so tako hiteli proti palači spregovori Perry: "Če bi Altea vedela kaj se sedaj pripravlja v kaj ji grobi, bi prav gotovo v trenutku umorila Jannette, samo da bi zadostila svoji krutosti . . ."

Nekako istočasno sta slonela na oknu kraljeve palače Jannette in Dr. Wong in

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNII ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.

2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.

4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

5. porotnik: Frank M. Tomasic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILLO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem in odrasli oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovenom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD, SLOVANSKO ZVEZO!

EXTRA! SPECIAL! Want A Mechanical Pencil?

By securing three or more adult or juvenile members during the month of July, as long as the supply lasts, you will be given a gift of a beautiful white eversharp mechanical pencil. Either an adult or juvenile member may obtain one of these pencils.

The secretaries will please notify the supreme office who secured the three new members during this period and give name and address to whom we are to send a pencil. Please remember that we still give commissions for new members and a credit for your favorite juvenile to become a juvenile delegate to the convention at Chicago in 1941. You gain much every time you secure a new member, your lodge gains, the Association gains, and best of all the member you enrolled is the lucky one. Get your prospects into the organization NOW and take advantage of our free pencil offer.

THE WESTERN DIVISION ACCEPTS CHALLENGE AND WILL FIGHT!

Eastern Division Already Doomed

Our good friend, and worthy Supreme President, Mr. Leo Jurjovec, (but my enemy in the Civil War of the To Our Youth Campaign) in a wonderful editorial in the last Fraternal Voice issued a summons for us to fight his army picked by himself to be known as the "Eastern Division." The remaining lodges listed below will compose the "Western Division" and will be led by the writer.

Now, don't get excited! One of the rules of this warfare will be peaceful methods as the two divisions fight for supremacy. Nobody is going to get hurt, rather than that, each fighting unit (lodge) is going to emerge better and stronger when the dust of the battle clears away on December 31, which will be Armistice Day and peace declared.

Here is quoted the opening paragraph of Mr. Jurjovec's editorial:

"War is declared! Let it rage with all the fury and means at the command of the combatants, giving no quarter and asking for none. Yes, this is war. But it is not the type of war to see heads lined in our papers—not the type of war that wrecks its vengeance upon mankind, destroying life and liberty, hopes and dreams, love and affection and peace and security. No, our war is a civil war among the eastern and western divisions of our Association with the sole purpose of aiding in creating all that the other type of war is seeking to destroy! Ours is a war of building and preserving, not tearing down and destroying."

In another paragraph the following sentence appeared: "So, to further our campaign and to stimulate your efforts, civil war has been declared for the duration of the campaign." Thus, Leo placed a chip on his shoulder, daring us to knock it off... it is knocked off, so he and his army got themselves into something. They will have to battle now, and believe me, we expect to "knock down their ears."

I, therefore, summon every company (lodge) of my army to mobilize every soldier (all members) and immediately train them and arm them with ammunition (applications, rates, by-laws and other information about benefits of WSA), so that we can enter the conflict fully prepared to be victorious in each battle (each month's report). The captain (lodge president) will be held responsible for the conduct of his company's soldiers. The lieutenant (lodge secretary) will be second in command and will be responsible to see that every member enlists or is drafted into his company and our army. The soldiers who voluntarily enlist at once will be the ones to sooner receive honor medals, etc., (commissions, juvenile delegate credits, etc.) We desire our lodges to win the Banners of Victory. (Grand and Juvenile Prizes, or the Trophy.)

My faithful comrades of the Western Division,—they asked for it; let's tear into them and give them plenty. Right now we have them on the run. We have 125 new members and they have the measly amount of 77.

The following lodges constitute my army, the Western Division: St. Martins No. 1, Queen of Holy Rosary No. 7 and Trail Blazers No. 41, of Denver; Slovan No. 3 and Western Star No. 16, of Pueblo; Planinski Bratje No. 5, Leadville; Zvon No. 6, Colo. Springs; Napredni Slovenci No. 9, Canon City; Sv. Janez Nepomuk No. 11, Rockvale; Hrabi Slovani No. 17, Frederick; Planinka No. 20, Leadville; Marija Pomagaj No. 24, Salida; Mi Slovenci No. 40, Trinidad; Coloradska Roza No. 44, Walsenburg; Royal Gorge Circle No. 46, Canon City; Whispering Pines No. 51, Trinidad; Western Star No. 53, Aguilar; Columbine No. 54, Crested Butte and Pioneers No. 55, Aspen—all in Colorado.

The Western Slavonic Association "TO OUR YOUTH" CAMPAIGN Ending on December 31, 1940

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for any applicant admitted will be refunded, providing one month's premium is paid. No medical examination are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office. (Proposers and lodge officers must be satisfied that juvenile applicant is in perfect health.)

COMMISSIONS

For new adult applicant accepted, and providing they pay at least six monthly premiums, the following commissions will be paid:

\$1.00	for every new member insured for \$ 250.00
\$2.00	for every new member insured for \$ 500.00
\$3.00	for every new member insured for \$1000.00
\$4.00	for every new member insured for \$1500.00
\$5.00	for every new member insured for \$2000.00

\$2.00 will be paid for new juveniles insured for \$500.00 in the 20-Year Payment class and \$3.00 for those insured for \$1000.00, providing they pay at least six monthly premiums. For new juveniles in the 20-Year Endowment class, \$1.00 will be paid for those insured for \$250.00; \$2.00 for \$500.00 insurance and \$3.00 for \$1000.00 insurance, providing they pay at least six monthly premiums.

50¢ commission will be given for each new juvenile applicant accepted in the ordinary 15¢ per month class, providing applicant pays at least six monthly premiums. Any juvenile applicant accepted for ordinary 15¢ per month insurance before June 30, 1940, who pays not less than 3 month's dues at time of admission, will receive FREE one additional month's dues. (This does not apply to juveniles insuring in the 20-Year Payment and Endowment classes.)

GRAND PRIZES

The following seven prizes will be given to adult lodges enrolling the largest number of new adult and juvenile members:

First Prize	\$50.00
Second Prize	\$40.00
Third Prize	\$30.00
Fourth Prize	\$25.00
Fifth Prize	\$20.00
Sixth Prize	\$15.00
Seventh Prize	\$10.00

A lodge must enroll at least 25 new members before being eligible for above prizes. Enrollment in both adult and juvenile departments will be counted towards this score. The lodge winning the first prize will take possession of the Championship Trophy.

SPECIAL PRIZES

The following five prizes will be given to adult lodges enrolling the greatest number of juvenile members. (This separate set of prizes is in addition to above set, and only juveniles will be counted.)

First Prize	\$25.00
Second Prize	\$20.00
Third Prize	\$15.00
Fourth Prize	\$10.00
Fifth Prize	\$ 5.00

A lodge must enroll at least 25 new juvenile members before being eligible for above prizes.

JUVENILE DELEGATE CREDITS

For each and every new adult or juvenile member secured in this "To Our Youth" Campaign, and providing they pay a total of one year's dues, a credit will be given to any juvenile of the WSA designated by the proposer. 50 such credits are needed for a juvenile member to become an official delegate to the Second National Juvenile Convention at Chicago in 1941.

Zapadni Junaki, No. 4, Midvale; Sloga Slovencev No. 14, Spring Glen; Triglav No. 15, Bingham; Sv. Michaela No. 22, Tooele; Gorski Junaki No. 30, Hiawatha; Youths of America No. 52, Helper—all in Utah. Slovenska Edinost No. 38, Diamondville, Wyo. and Hribski Bratje No. 45, Ruth, Nevada.

This is the Western Division Army, under my command, and of which I am proud and fully confident will be victorious. I feel satisfied that each end every member under my charge will make special efforts to put us over the top and bring to us glory and success.

Will it be Leo who will have to tip his hat and bow to me, shine my shoes, wait on me and be my servant at the January Supreme Board meeting, or, will I be the humbled one? No! my friends, you are not going to let me down that way. Believe me, the peace terms will be terrific and unmerciful by the winning commander. With your help, soldiers of the Western Division, I hope to be the master of the loser. Thank you and good luck to all.

Fraternally yours,

GEO. J. MIROSLAVICH.

Dopisi lokalnih društev

OD DRUŠTVA SLOVENSKI SINOVÍ ŠT. 48, ZSZ.

Vancouver, B. C. Canada

Pozdravljam vse naročnike

Amerikanskega Slovencev. Ra-

da čitam novice, ki jih je po-

široki Ameriki vedno veliko.

Od nas pa, iz daljne Canade

so pa zelo redke. Res je, da

nas je le bolj malo Slovencev

tukaj, pa še mi se komaj en-

krat ali dvakrat na leto oglasi-

mo. Čas nam beži vse preh-

iro naprej. Jaz sem že veliko

krat mislila da bi se že oglasi-

la v Amer. Slovencu, toda vse-

je prišla kaka zapreka in

ni bilo časa za pisanje. Sicer

Bog ve kaj dobrega nimamo

za poročati, zlasti ne, odkar

je v Evropi nastala strašna

vojna, ki je vzenemirila tudi

nas tukaj. Kakor vse sedaj

ko morala tudi Canada

poslati svojo pomoč v Evropo.

Res, škoda, če bodo res mora-

li od tu moški v najlepših le-

tih, toda ni za pomagati, ker

kakor vsi, tako tudi Kanadči-

morajo pomagati. Oh, da

bi že skoro Bog dal zoper mir

in ljubezen na svetu. Kaj je

treba sovraštva in prelivanja

krvi?

Kar se tiče društvenega de-

lovanja smo tudi bolj mirni.

Ce člani pridejo v mesto, bo-

mo morda imeli društveni pik-

nik. Smo namreč društveni

elani silno raztreseni, kot li-

stje po gori. Malo več novih

ta manj. Da, potrebno je misli za bodočnost, da ni potem odvisen od drugih in drugim v breme. Član pri ZSZ, ki je placal vsaki mesec 70¢ za bolniško podp., je upravičen že prvo leto do lepe bolniške podpore, če ga služajno zade dene nesreča. Menim, da je naša ZSZ vsekakdo najcenejša podpora organizacija in obenem najboljša. Torej pristopajte v njeno okrilje. — Samo upajmo v boljše čase, da se sve pomiri in zopet oživi v parodu veselje. — Pozdravljam vse članstvo širom Amerike in Kanade; pozdravljam družino Sodec v Yukon, Alaska, brata in sestrica v strica Grdina ter njih družine v Clevelandu, Ohio in takojne prijatelje in sorodnike.

Annie Zitko, tajnica

ZSZ ENGLISH SECTION

MORE ABOUT THE WSA PICNIC AT ELDORADO SPRINGS

We are counting on about 2000 members and friends attending our Picnic at Eldorado Springs on Sunday, August 4th. It is also expected that all who go there will use our special cut-rate tickets which may be obtained from any member, your lodge secretary, or several business places in the city or at 4825 Washington. Using our tickets will be a direct benefit to the three WSA lodges of Denver. So be sure that everyone will have one of our tickets.

There will be all kinds of foods and drinks and everything appropriate for you and your group to enjoy a real cutting and picnic in the good old Rocky Mountains of Colorado. The committee is hard at work in preparation for this day of pleasure, and everything will be in readiness when the time comes. All that will be necessary is your cooperation in making this affair a complete success. The least expected is that you and your family attend and that you have as many people as possible come to the picnic.

From reports made at the last committee meeting, it appears that several people have the mistaken idea that this picnic is "too far" and that they think it is Colorado Springs or some such similar distance. This is not so. Eldorado Springs is just a few miles west of Superior, which is known to almost everybody, and is reached on fine roads in about 45 minutes of easy, careful driving via the Federal-Boulder Highway. From the Federal Boulevard north of Denver you turn west to the left at Johnson's Corner and direct to Eldorado Springs following the Diving Girl signs.

People having cars usually drive from 500 miles upward on Sundays and other days, so we feel that it will be worthwhile to drive the short distance to Eldorado Springs on August 4th for an outing and picnic with your fellow members and friends. It is hoped that you will arrange to take along others who have no way to go. Those who have no transportation are requested to get information at Mr. Jersin's office at 4825 Washington. The thing to do is that everybody spend the day with the WSA lodges and enjoy a day with us, at the same time helping these lodges raise necessary funds to carry on their usual work for humanity. Everybody will have a very enjoyable time with dancing, swimming, horseback riding, roller skating, and we mustn't forget the refreshments. Especially

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Kakor udarec z bičem je zazvenel ta klic, da je Branku poledenela kri v žilah. Toda le za trenutek; naslednji mah je že skočil naprej in se zakadil sovražniku pod noge, da mu jih je izpodnesel. Rus je pal čezenj. Preden se je zavedel, je klečal Branko na njegovem hrabtu in ga zagrabil za vrat. Toda Rus je bil orjak in strah za življenje mu je še podvojil moči. Stresel je Branka s sebe, in takrat se je med njima vnel boj na življenje in smrt. Sovražnik si je sprostil roke: z eno je objel Branka okrog vrata, z drugo pa je skušal sneti bajonet s puške, da ga zasadi v Branka. Prepozno! Preden je dosegel orožje, se mu je zasadilo Brankovo bodalo v prsa, in to bodalo je bilo ostro ko britev. Branko je bil v trenutku ves oblit s krvjo. S poslednjim naporom svojih sil je vrgel mrtveca s sebe, toda niti toliko moči ni imel več, da bi vstal. Samo to je čutil, da je ves krvav, da se mu lepi kri po rokah in po vsem životu.

Tedaj se je priplazil Janez za njim. Ko je videl svojega poročnika vsega v krvi, se je zgrozil in v strahu zavpil:

"Ježeš — kaj se je zgodilo? Ali ste ranjeni?"

"Na tla!" mu je velel Branko. "Nič mi ni. To ni moja kri."

Težko je dihal. Rusov oprijem okrog vrata mu je bil za nekaj časa vzel sapo in se je šele zdaj opomogel. Potegnil je Janeza k sebi. "Molci, za Boga! Vse povsod so straže. Če nas opazijo, smo izgubljeni, ker smo preveč raztreseni. Splazi se nazaj in povej fantom, naj se podvijajo. Zberejo naj se pri meni, da jim povem, kako in kaj."

Janez je ubogal in komaj pet minut nato se je zbrazo dve sto mož. Branko je poklical vseh pet prapoščakov k sebi in jim naročil, naj prodirajo na čelu svojih oddelkov proti kotlini. Vse ruske straže, ki nanje zadenejo, je treba zajeti, brez hrušpa. Kjer ne pojde zlepa, naj si pomagajo z noži, nikakor pa ne s strelji."

"Še pol kilometra, pa bomo tam," jim je velel. "Janez, ti ostaneš tu. Ko užreš zeleno raketno, ustrelis s puško in pritečeš za nami. Vi pa," se je obrnil k prapoščakom, "vi se skrijete z vojaki ob robu kotline. Ko začujete strel, udarite kozakom v hrabto. Dotlej pazite na kritje. Medtem bo glavni oddelek, ki ga vodi stotnik, prišel z druge strani in udaril na sredo in sovražnike presekal na dvoje. Ste razumeли?"

"Da!"

"Torej naprej!"

Ukazi so bili razdeljeni. Praporščaki so se vrnili k svojim oddelkom in malo nato se je neslišno plazilo dve sto mož, ki niso vedeli, kaj jih čaka, ki niso vedeli, kaj jim je namenila usoda za prihodnjo uro.

Še tri sto metrov. Kotlina je zjala pred njimi kakor ogromno žrelo pošasti, ki čaka plena. Branka je stisnilo za srce, ko se je spomnil Zore. Ne, ne — zdaj ne sme misliti nanjo, zdaj mora imeti zbrane vse čute. Stresel je z glavo, kakor bi se s silo hotel otresti teh misli. In ko je zdaj pogledal podse v dolino, kjer so se svetličali taboriščni ognji kozakov in so njih plameni kakor velike krvave roke grable

pod nebo, je bilo njegovo čelo vedro, njegova misel bistra. Za taborom, skoraj čisto blizu je bil gozd, ki ga je svoji četi dolčil za zbirališče in skrivališče. Tisti trenutek ga je presinila misel, da mu niti strojnic ni dal stotnik s seboj. In strojnica bi potreboval, če se bo moral umakniti. Samo z njimi bo lahko zadržal naskok kazakov.

Hrbet hriba, kjer so se doslej plazili, se je nenadoma spustil v dolino.

"Na levo!" so zdajci čuli vojaki njegovo povlejte.

Pol ure nato jih je sprejel gozd.

"Pripravljeni?"

"Da!"

"Bajonet na puškah?"

"Da!"

"Pazite! Pet ljudi potrebujem!" Komaj je dogovoril, že se mu jih je ponudilo petdeset. Izbral je najblžje.

"Mi gremo naprej poizvedovat. Praporščak Novak, vi prevzamete vodstvo čete. Ce se mi kaj pripeti, vam to vodstvo ostane, dokler stotnik drugače ne odloči. Razumeli?"

"Da!"

"Ko začujete strel s hriba, pridrvite za nami. Mi se takrat vržemo na tla, da bo ste streljali na sovražnika. Razumeli?"

"Da!"

"Naprej!"

*

V kozaškem taboru je bilo zbranih kakih tisoč vojakov. Le malo jih je spalo; pripravljeni so se na napad, ki je bil določen za nočjo.

V poveljnikovem šotoru je bilo posebno živo. Neprestano so prihajali oficirji po navodila. Poveljnik, star bradat mož, je sedel za mizo in jim delil ukaze. Zraven njega je sedel mladenič, skoraj premlad za vojaka, in študiral zemljevid.

Ko je poslednji četovodja šel, se je starec obrnil k mladeniču:

"Sin, ali si že premislil?"

"Že, oče. Takole bo po mojem najboljše: Napasti jih mora majhen oddelek. Potem se umakne in izvabi sovražnika za seboj. Ko bodo v kotlini, jih napademo iz vseh strani in ni vrag, da jih ne bi uničili. Potem imamo odprt pot."

"Pametno, sinko," se je nasmehnil starec. "Časih se mi zdi, da si celo modrejši od mene, čeprav sem star in izkušen voják.

Sin se je nasmehnil. Očetova pohvala ga je navdala s ponosom.

"In vendar ... če pomislim, da so te zadnjici dobili v roke ..." Starec se je zresnil.

"Pa sem se le rešil!"

"Vem ... a če ne bi bilo tistega poročnika ..."

"Da, če njega ne bi bilo ..." Sin se je sanjavno zazrl predsed. "Zakaj neki je to storil?"

"Tudi med njimi so pošteni ljudje."

"So. Bil sem ujet in zvezan ... Kdo ve, kaj bi me še čakalo! Pa se priplazi ponoc k meni tisti poročnik ..."

"In te razveže."

(Dalje prih.)

ZAVAROVANJE ZA DELAVCE IN NJIHOVE DRUŽINE POD SOCIJALNO-VARNOSTNIM ZAKONOM

Socijalno-varnostni zakon (Social Security Act) je postava, ki jo je kongres sprejel. Ustanavlja dve vrsti socijalnega zavarovanja — zavarovanje proti nezaposlenosti in starostno oziroma posmrtnemu zavarovanju za delavce in njihove družine. Nadalje poškrbuje za javno pomoč potrebnim starcem, potrebnim slepcem in odyšnim otrokom.

Socijalno-varnostni zakon je bil sprejet 1. 1935 in spremenjen 1. 1939. Slediči je eden izmed vrste člankov, ki razložijo našim čitateljem njihove pravice, koristi in dolžnosti pod starostnimi in posmrtnimi določbami tega zakona.

Članek 11. DOLŽNOSTI DELODAJALCA

Z ozirom za starostni in posmrtni zavarovalni sistem imajo delodajalc sledče dolžnosti:

Plačevati davek v starostni in posmrtni zavarovalni sklad. Davčni odstotek je 1 odsto od plač vseh nameščencev;

Pobirati sorazmeren davek od plače vsakega nameščence.

Ta davek je 1 odsto od delavčeve plače in delodajalec ga pobira vsaki krat, kadar plačuje delavca;

Vpošiljati poročilo vladni vsake tri mesece, v katerem treba pokazati, koliko davka sami plačujejo, koliko so pobrali od vsakega nameščanca in koliko plače vsak izmed njih dobiva. Vlada daje na razpolago tiskovine, ki se razblača za tuto poročila;

Dajati dnevne pobotnice svojim nameščencem. Pobotnica mora pokazati ime delodajalca in delavca, dan, znesek plače, za kateri čas je bila plačana in koliko davka je bilo odbite. Take pobotnice treba dati vsaj po enkrat na leto, a more se dajati bolj pogostoma. Treba dati jo, ko nameščenec zapusti delo.

Kar pa delodajalec mora najprej storiti, je to, da si prisrbi identifikacijsko številko za samega sebe — namreč za tvrdko. Najblžji urad Social Security Board-a ali najblžji federalni davkar (Collector of Internal Revenue) mu da tiskovino za prošnjo v to svrhu. Delodajalec je izpoln, poda vse zahtevane informacije in vpošilje ali izroči prošnjo po navodilih, tiskanih na sami poročilu.

Ko delodajalec dobije svojo identifikacijsko številko, naj si jo skrbno zapisi, ker jo mora navesti v vseh svojih socijalno-varnostnih prijavah in poročilih federalnemu davkarju oziroma Social Security Board-u.

Drugo stvar, ki jo delodajalec mora storiti, je to, da ugotovi, da ima vsakdo izmed

njegovih delavcev številko socijalno-varnostnega računa.

Morejo dobiti potrebne tiskovine za to prošnjo od najblžjega urada Social Security Board-a ali pa delodajalec vaja pisarna more imeti pri sebi primerno zalogo takih tiskovin. Mora držati zapis o številki vsakega delavca in rabiti je z imenom delavca, ko prijavlja njegove plače in davke. To je potrebno za pravilno identifikacijo delavčevega socijalno-varnostnega računa.

Zakon se nanaša na delodajalce skoraj v vsaki vrsti posla ali industrije in prihaja v poštov tudi, če je nameščen en samo delavec. Nanaša se tudi na delavce organizacije in nekatere druge organizacije s plačanimi zastopniki ali uradniki.

Vsekakor je delodajalec, ki dvomi, da li spada pod ta zakon, oziroma ki hoče kaj vprašati o davkih ali, kako treba držati zapis in napraviti poročila, naj takoj poizve pri najblžjem federalnem davkarju. Njegovo ime se lahko poizve na pošti.

OPAZKA — Starostni in posmrtni zavarovalni sistem se razteza le na delavce, ki zaslužijo meze ali plače, in na njihove družine, ki imajo potrebne kvalifikacije pod tem sistemom. Nastane ne zmeša z Javno pripravo, federalno-državnim sistemom, ki daje pomoč osebam, ki so v potrebi — starem, slepcem in odyšnim otrokom. Za informacije o zavarovalnem sistemu vprašajte pri najbližji podružnici Social Security Board-a, ki se nahaja v vaši bližini.

Priznanje

Ko je bil v Banjaluki letni shod gasilske zajednice za vrbsko banovino, je bil za starešino zajednice ponovno izvoljen naš rojak France Kobal, šef knjigovodstva pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Banjaluki. Kobal je bil rojen v Tolminu 1. 1898, šolo je obiskoval v Kranju in tam tudi maturiral. Po osvojenju stalno živi v Banjaluki. Kobal je tudi član uprave gasilske zveze v Beogradu in ima več državnih in gasilskih odlikovanj.

Ko delodajalec dobije svojo identifikacijsko številko, naj si jo skrbno zapisi, ker jo mora navesti v vseh svojih socijalno-varnostnih prijavah in poročilih federalnemu davkarju oziroma Social Security Board-u.

Drugo stvar, ki jo delodajalec mora storiti, je to, da ugotovi,

Pisano polje

J. M. Trunk

Ali naj Amerika dejansko

ali aktuelno poseže v vojno v Evropi, je trd oreh. Odločitev se mora pripustiti vladnim in poklicanim krogom. Prav v največji nevarnosti je treba mirne krvi, vsaka histerija le škode.

Kakor zdaj naša vojska pripravljenost izgleda, bi bil vstop dvomljive vrednosti, ker baje ni dosti pripravljenega. Če Hitler zmaga, je politično Evropo za Ameriko zaključena, ker Hitler ne bo pustil komu govoriti.

Ce Hitler zmaga, je trd Lindbergh, Amerike tudi ne napade, bi bila Amerika pri trgovini hudo prizadeta, ker Hitler bi dovolil le, kar bi njemu hasnilo.

Tako pravijo strokovniki. Potem prihaja v poštov Še Južna Amerika, kjer je Amerika že zdaj Nemčija spodrinjevala. Ali naj potem Amerika napove vojsko Hitlerju, ko bo gospodar vse Evropo?

Morda bi Hitler ne napadel Amerike, ampak otkupil bi jo na vseh koncih in krajih.

Vsekakor je brez najmanjšega dvoma v interesu Amerike, da Hitler ne zmaga. O mornarskih interesih niti ne govorim. Trenutno skuša Amerika ali aliancem pomagati, da Hitler ne zmaga, če bo pomoci kaj izdala.

Glede dejanskega vstopa v konflikt, so mnenja lahko razvlogenja. Omenil sem že pogostoma, da so Irci bolj na nemški strani radi stoletnega konfliktu z Anglezji, ki daje pomoč osebam, ki so v potrebi — starem, slepcem in odyšnim otrokom.

Za informacije o zavarovalnem sistemu vprašajte pri najbližji podružnici Social Security Board-a, ki se nahaja v vaši bližini.

Čudejne pojave imamo že zdaj, ko še sele prepričamo, ali naj Amerika dejansko poseže v evropski konflikt. Amerika je prostrana in ima dosti prostora za versko svobodo, kar je nekaj zelo lepega in dobre, ampak brezmejna niti ver-

ska svoboda ni, kakor pač nobena svoboda. Vojaška služba je vsekakor nekaj nadležnega.

V miru še gre, ko pride do operacij, je pri puški tudi smrt, in smrt je za vsakega šent. Pa pravijo neki, da ni ravno puška, niti ni smrt, le verska vest je in ta jim ne pri-

pušči, da bi prijeli za puško in morda koga ustrelili. Normalnemu človeku se kaj takega zdi — coo-coo, pa so neki pri tem hudo resni in grejo raji ričet jest, kakor da bi prijeli za puške. V zadnji vojski jih je bilo nekaj nad 4000 in vladu je imela z njimi svoje križe.

V prošlih letih so načrivali neka glasovanja, ali bi šli na vojsko, in odstotki, da ne, so bili hudo visoki. Stvar

radi puške pa je postala zadnji dne vrlo resna, in skupine, ki imajo vestne pomislne zoper puške, se množijo. Menonitom in nekimi manjšim skupinam so se pridružile velike verske skupine, in izgleda, da jih bo jutri še več. Sicer trdijo

te večje verske, seve protestantske skupine, da jim gre le za bistvo verske ali vestne svobode, ampak na to svobodo se sklicuje lahko vsak,

vsak delodajalec, ki dvomi, da ne bo manjkalo ljudi, ki se sklicujejo na vest, da bi ne bilo treba prijeti za puško. Sli

naj bi domovino braniti, pa se mora domovina nekako pred njimi braniti. Normalni Nemci pravijo takim "Quadratschadel," mi bi mogli reči le, da so čudne glave.